

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No. | General Publication Number: 1820

FCR Sertifika No. | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Alt Marka | Imprint: Fecr

Yayın No | Publication Number: 1077

Kitap Adı : Tohumdan Meyveye Aşkdan Çocuğa Aile

Book Title : From Seed to Fruit From Love to a Child The Family

ISBN : 978-625-8724-38-7

DOI : doi.org/10.70458/fcr.9786258724387

Yazar | Author: Mustafa Akpınar | orcid.org/0009-0002-6280-6467

Kurum | Institution: Diyanet İşleri Başkanlığı

ROR ID: ror.org/007x4cq57

Editör | Editor: İbrahim Türk | orcid.org/0000-0001-5975-7823

Yayın Türü: Kitap | Publication Type: Book - Monograph

Yayın Dili: Türkçe | Language: Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 151 (xvi + 135)

Yayın Tarihi | Publication Date: Ocak | January 2026

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: JHBK - Aile ve ilişkiler | Family & relationships

BISAC: FAM034000 - Aile ve ilişkiler / Evlilik | Family & Relationships / Marriage

THEMA: JBFA - Aile psikolojisi ve ilişkileri | Family psychology and relationships

LC Classification: HQ734 - Evlilik ve aile | Marriage and family

DEWEY: 306.850 - Aile - Sosyal yönleri | Family - Social aspects

WoS Category: Sosyoloji | Sociology

WoS Citation Topics Meso: 13.3 - Aile Çalışmaları | Family Studies

WoS Citation Topics Micro: 13.3.2 - Evlilik ve Ortaklık | Marriage and Partnership

Scopus Subject Areas: 3321 - Aile çalışmaları | Family Studies

Atf Bilgisi | Cite as: Akpınar, Mustafa. *Tohumdan Meyveye Aşkdan Çocuğa Aile*.

Ankara: FCR Yayın Ltd.-Fecr, 2026.

© Tüm hakları saklıdır | All rights reserved: FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Tohumdan Meyveye
Ařktan ocuęa
AİLE

Mustafa AKPINAR

Ankara 2026

Yazar Hakkında

Mustafa AKPINAR

1970 Afyonkarahisar doğumludur. 1984 yılında Şuhut Altıgöz yatılı Kur'ân Kursunda hafızlığını tamamladı. 1991 yılında Afyonkarahisar İmam-Hatip Lisesinden, 1998 yılında DEÜ İâhiyât Fakültesinden, 2000 yılında da İstanbul Haseki Eğitim Merkezinden mezun oldu.

Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde 1992 yılında Dazkırı-Yüreğil Bel-desinde vekil imam-hatip olarak başladığı ilk görevinden sonra Kur'an kursu öğreticiliği, vaizlik ve çeşitli ilçelerde müftülük görevlerinde bulundu. 2005-2009 yılları arasında Münster Başkonsolosluğu çalışma bölgesinde bulunan DİTİB Rheine Ulu Camii'nde din görevlisi olarak çalıştı. 2010-2014 yılları arasında Karlsruhe Başkonsolosluğunda Din Hizmetleri Ataşesi olarak görev yaptı. 2018-2022 tarihlerinde Düsseldorf Başkonsolosluğunda Din Hizmetleri Ataşesi olarak çalıştı.

14.01.2025 tarihinde, Isparta/Gönen İlçe Müftüsü olarak görev yapmakta iken Strateji Geliştirme Başkanlığı Plan ve Programlar Daire Başkanlığına Diyanet İşleri Uzmanı olarak atandı ve halen bu görevini sürdürmektedir. Arapça ve Almanca bilmektedir. Evli ve üç evlat babasıdır.

About the Author

Born in Afyonkarahisar in 1970. He completed his memorization of the Qur'an (Hifz) in 1984 at Şuhut Altıgöz Boarding Qur'an Course. He graduated from Afyonkarahisar Imam-Hatip High School in 1991, from Dokuz Eylül University Faculty of Theology in 1998, and from Istanbul Haseki Training Center in 2000.

He began his professional career in 1992 as a substitute Imam-Hatip in Yüreğil Town of Dazkırı District. Subsequently, he served as a Qur'an course instructor, preacher, and district mufti in various districts. Between 2005 and 2009, he worked as a religious official at DITIB Rheine Ulu Mosque within the jurisdiction of the Münster Consulate General. From 2010 to 2014, he served as the Religious Services Attaché at the Karlsruhe Consulate General. He later worked as the Religious Services Attaché at the Düsseldorf Consulate General between 2018 and 2022.

While serving as the District Mufti of Gönen, Isparta, he was appointed as a Religious Affairs Expert at the Department of Planning and Programs, Presidency of Strategy Development on January 14, 2025, a position he continues to hold. He speaks Arabic and German.

He is married and the father of three children.

Kitap Hakkında

Tohumdan Meyveye Aştan Çocuğa Aile

Toplum bilimciler tarafından aileyle ilgili kapsamlı araştırmalar yapılmış ve bilim dünyasının hizmetine sunulmuştur. Bu çalışmada, ailenin tanımıyla ilgili daha önce verilen çok değerli bilgilere ek olarak, ailenin ahlâkî boyutu ön plana alınmış ve bu çerçevede bir tarif geliştirilmiştir. “Aile, toplumun nefesidir”, şeklinde yapmış olduğumuz tarifile ailenin fert için, toplum için, devlet için ve insanlık için ne derece elzem olduğu ifade edilmek istenmiştir.

Kuşkusuz, aile olmanın temelinde hem dinen hem de hukuken meşru bir nikah akdiyle yapılan evlilik vardır. Güçlü aileler sağlam evliliklerden neşet eder. Bunun için evlilik öncesi dönemde “evliliğe hazırlık süreci” çok iyi değerlendirilmelidir. Ferdin, evliliğe nasıl ve ne zaman hazırlanması gerektiği ilkeleri doğru tespit edilmelidir. Evlilik başladıktan sonra adeta bir duvar ustası gibi doğru taşı doğru yere koyarak büyük yıkımların önüne geçmek gerekir. Evliliğin ilk günlerinde gelin ve damat başta olmak üzere tüm tarafların helalleşme yoluna gitmeleri çok faydalıdır. Bu, daha önce olup biten tüm olumsuzlukların üzerine bir kürek toprak atmak anlamına gelir. Bununla birlikte Allah ile olan bağ daima canlı tutulmalıdır. Bunun için de evlilik başlangıcında, nasûh bir tövbe ve dua asla ihmal edilmemelidir. Büyükler, öğüt ve tavsiyeleleriyle çocuklarına ömür boyu yol göstermeye devam etmelidirler. Çünkü evliliklerin mutlu ve huzurlu bir şekilde yürütülmesinde tecrübenin önemli bir rolü vardır.

Her şeye rağmen ailede beklenmedik durumlarla karşı karşıya kalınabilir. Çünkü akıl, irade ve nefis sahibi bir varlık olan insan fücûra da takvâya da meyilli yaratılmıştır. “Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınma yeteneğini) ilham edene ant olsun ki, nefsinin arındırıcı kurtuluşa ermiştir.” (eş-Şems 91/7-9) İnsanın olduğu yerde bir problemin olabilmesi gayet tabiidir. İnsan tarafından kurulan ailede de bir sorun ile karşı karşıya kalınması mümkündür. Asıl olan sorunsuzluk değil sorunlarla mücadele yöntemidir. Aslında mutluluğun sırrı burada saklıdır, yani zayıf yönlerimizi güçlendirmek, iyi huylarımızı çoğaltmak, kötü huyla-

rımızı azaltmak ve bunun için gayret ve çaba ortaya koymak mutlu olabilmenin anahtarıdır. Öyleyse, sorun var diye yuvayı dağıtmak yerine mücadeleye devam etmek en doğru yoldur. Çünkü ne bizatihi hayatın kendisi ne de aile hayatı bütünüyle tos pembedir.

Evliliğe anlam kazandıran bir başka önemli husus ise onun uhrevî boyutunun da olmasıdır. Allah'ın takdîriyle karı-koca olanlar, buna rıza gösterip sabırla evliliklerini sürdürmeleri, temiz nesiller yetiştirmeleri ve topluma katma değer üretmeleri neticesinde Yüce Allah'ın büyük mükafatına mazhar olacaklardır. Nitekim Ra'd suresi 23-24. ayet-i kerimelerinde şöyle buyrulur: "O güzel son, babalarından, eşlerinden ve çocuklarından lââyık olanlarla birlikte girecekleri adn cennetleridir; melekler de "Sabretmenize karşılık elde ettiğiniz esenlik daim olsun! Dünya yurdunun ardından ulaştığınız sonuç ne güzel oldu!" diyerek her kapıdan onların yanına girerler." Böylece insan aile sayesinde, hem dünya mutluluğunu hem de sonsuz mutluluk yurdu olan ahiret mutluluğunu elde etmiş olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile; Evlilik; Toplum; Sorun; Mücadele

About the Book

From Seed to Fruit From Love to a Child The Family

Extensive research on the family has been conducted by social scientists and presented to the academic community. In this study, in addition to the valuable definitions of the family offered in previous research, the moral dimension of the family is emphasized and a new definition is developed within this framework. Through the definition “The family is the breath of society,” the study seeks to highlight the indispensable role of the family for the individual, society, the state, and humanity as a whole.

Undoubtedly, the foundation of being a family lies in a marriage established through a religiously and legally legitimate marital contract. Strong families emerge from sound marriages. Therefore, the pre-marital period, described as the “preparation for marriage,” should be carefully evaluated, and the principles concerning how and when individuals should prepare for marriage must be correctly determined. After marriage begins, it is essential to act with care and wisdom—much like a craftsman placing each stone correctly—to prevent major breakdowns. In the early stages of marriage, it is particularly beneficial for all parties, especially the bride and groom, to seek reconciliation and mutual forgiveness, which symbolizes leaving past negativities behind. At the same time, maintaining a strong bond with God is of great importance; thus, sincere repentance and prayer should not be neglected at the outset of marriage. Elders should continue to guide their children throughout life with advice and counsel, as experience plays a significant role in sustaining happy and peaceful marriages.

Nevertheless, unexpected situations may arise within the family, as human beings—endowed with reason, will, and desires—are inclined toward both wrongdoing and piety. As stated in the Qur’an: “By the soul and the One who proportioned it, and inspired it with its wickedness and its righteousness; indeed, the one who purifies it has succeeded” (Ash-Shams 91:7–9). Where there are people, problems may naturally occur, and families established by human beings are no exception. What truly matters is not the absence of problems but the methods

used to confront and resolve them. In fact, the secret of happiness lies in strengthening weaknesses, increasing virtuous traits, reducing negative behaviors, and making continuous effort toward self-improvement. Therefore, instead of dissolving the family due to difficulties, persevering through struggle is the most appropriate path, as neither life itself nor family life is entirely free of hardship.

Another important aspect that gives meaning to marriage is its spiritual dimension. Those who become spouses by God's decree and continue their marriage with patience and consent, raise virtuous generations, and contribute positively to society will attain great reward from God. As stated in Surah Ar-Ra'd (13:23–24), they will enter the Gardens of Eternity together with their righteous forefathers, spouses, and offspring, while angels greet them saying: "Peace be upon you for your patience. How excellent is the final home." Thus, through the family, human beings attain both worldly happiness and eternal happiness in the hereafter.

Keywords: Family; Marriage; Society; Problem; Struggle

ÖN SÖZ

Aile, meşru bir nikah akdiyle kurulan, anne-baba ve çocuklar başta olmak üzere dede ve nineleri de bünyesinde barındıran içtimai bir kurumdur. Tarihi süreç içerisinde çeşitli şekillerde karşımıza çıkan aile, bütün toplumlarda erkek ve kadın birlikteliği etrafında oluşmuş ve insan neslinin devamı için vazgeçilmez kabul edilmiştir. Dini inancı, eğitim seviyesi, ekonomik durumu ne olursa olsun her insan meşru bir yuva kurmak ve daha sonra da mutlu bir hayat sürmek arzusunda olmuştur.

Ailenin ilkel toplumlardan itibaren varlığı göz önünde bulundurulduğunda bunun fitri bir yönelişin neticesi olarak ortaya çıktığı görülür. Haddizatında insanın güven duymaya, korunmaya, sığınmaya ve sosyalleşmeye olan ihtiyacı aile kurumunun varlığını zorunlu kılmıştır. Öte yandan ilk insan olarak Hz. Âdem ile eşi Hz. Havva'nın çocuklarıyla birlikte ilk aile olmaları, insan ile aile mefhumunun birbirinden bağımsız olmadığını ortaya koymaktadır. Daha da önemlisi ilk ailenin bir peygamber eliyle cennette kurulmuş olması, aile üzerinde ilahi bir kudret ve takdir edicinin varlığını göstermektedir. Bu da bizi, insanlığa sunulan ilk birlikteliği ile gerçekleşen aile kurumu olduğu hakikatine ulaştırmaktadır.

Son dönemlerde ortaya çıkan gelişmeler ailenin yeniden toplumun gündemine alınması zarurietini doğurmuştur. Dünyanın öbür ucunda meydana gelen sosyal, siyasal ve ekonomik hadiseler küreselleşmenin de etkisiyle kısa bir sürede bütün insanları etkileyebilmektedir. Buna sosyal medyanın gücünü de eklediğimizde etkileşimin ne kadar hızlı boyutlarda gerçekleştiği net olarak tahmin edilebilir. Son 15-20 yılda elden düşmeyen cep telefonları sayesinde tek elden yönetilen bir dünya ile karşı karşıya olduğumuz ayrı bir gerçektir. Bu gelişmeler neticesinde

önümüzdeki yüzyıla tek kültürlü ve tek inançlı (!) bir toplum olarak gireceğimizi tahmin etmek zor değildir. Son dönemlerde meydana gelen savaşlar, hastalıklar ve depremler gibi hadiseler de toplumların geleceğiyle ilgili kaygıları arttırmıştır. Bu baş döndüren gelişmeler kaçınılmaz olarak tüm dünyayı etkisi altına almış ve her alanda olduğu gibi aileyle de ilgili yeni yaklaşımları ve perspektifleri gündeme getirmiştir.

Aile olmak, aileyi korumak ve devamını sağlamak hepimizin vazgeçilmez görevidir. Çünkü ailenin toplum üzerinde dinî, ahlakî, kültürel, tarihî ve iktisadî bir rolü vardır. Gerek fert gerek toplum ve gerekse devlet için aileden daha büyük bir servet düşünülemez. Ailesini koruyamayan toplumların varlığını devam ettirebilmeleri söz konusu değildir. Geleceğe güvenle bakmak isteyen, sağlıklı ve temiz nesiller yetiştirmek isteyen milletler aile kurumunu desteklemek ve güçlendirmek zorundadır. Aileyi korumak, insanı ve insanlığı korumak demektir. Zira aile olmazsa temiz nesil olmaz, aile olmazsa akrabalık olmaz, aile olmazsa saygı ve sevgi olmaz, aile olmazsa büyük küçük bilinmez olur. Nihayet, aile olmazsa dini değerler yok olur, örf, adet, gelenek ve görenekler aktarılamaz.

İnsan ve toplum için bu derece ehemmiyet arz eden aile kurumu son zamanlarda birtakım tehditlerle karşı karşıya kalmıştır. Bu tehditlerin başında çarpık aile ilişkileri ve şiddet gelmektedir. Her iki tehdidin temelinde de ahlâkî zafiyetlerin bulunduğu hususunda şüphe yoktur. Bizi bu çalışmaya iten sebeplerin başında, aile mefhumunun ve evlilik kurumunun ahlâkî ilkelere uzaklaştırılma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılması gelmektedir. Ahlâkîlikten yoksun bir evlilik kurumu, sosyal ve hukukî açıdan ne kadar desteklenirse desteklensin gerçek fonksiyonunu icra edemez. Bu gerçekten hareketle, konuların seçiminde ve içerik oluşturmada ahlâkî ilkelere öncelik verilmiştir.

Bu vesileyle gerek çalışmam esnasında gerekse çalışmam sona erdikten sonra tashih ve tavsiyeleriyle yol gösteren Süley-

man Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhammet Yurtseven Hocama ve kitabın editörlüğünü yapan Kırıkkale Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. İbrahim Türk Hocama teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Mustafa AKPINAR

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	xi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
AİLE ve ÖNEMİ	7
1.1. Ailenin Tanımı	7
1.1.1. Ailenin Fert İçin Önemi	10
1.1.2. Ailenin Toplum İçin Önemi	13
1.1.3. Ailenin Devlet İçin Önemi	14
İKİNCİ BÖLÜM	
EVLİLİK ÖNCESİ DÖNEM	17
2.1. Evliliğe Hazırlık	17
2.2. Çocuk Eğitimi	20
2.3. Evliliğin Zamanı	32
2.3.1. Erken Yaşta Evlilik veya Cinsellik	33
2.3.2. Geç Yaşta Evlilik	34
2.3.3. Uygun Yaşta Evlilik	37
2.4. Uygun Eş Seçimi	39
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
EVLİLİK DÖNEMİ	45
3.1. Evliliğin Önemi	45
3.2. Evlilik Neden Gereklidir?	46
3.2.1. Evlilik, Allah'ın Emri, Peygamber Efendimizin Hem Emri Hem Sünnetidir	47
3.2.2. Evlilik, İnsanın Rûhî ve Bedenî İhtiyacıdır	48
3.2.3. Evlilik, Temiz Neslin Devamını Sağlar	49
3.2.4. Evlilik Fıtratın Korunmasında En Etkili Yoldur	50
3.3. Evliliğe Adım Atarken	51
3.4. Nasıl Bir Başlangıç Yapılmalıdır?	55
3.4.1. Helalleşme	55

3.4.2. Tövbe	57
3.4.3. Dua	60
3.4.4. Nasihat	63
3.5. Evlilik Başladı	65
3.5.1. Sabır	66
3.5.2. Emanet Bilinci	68
3.5.2. Namaz	69
3.6. Aile Meyve Veriyor	71
3.6.1. Çocuklar	71
3.6.2. Akrabalar	77

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

AİLEDE SORUNLARLA MÜCADELE YÖNTEMLERİ 81

4.1. Ailede İçeriden Kaynaklanan Sorunlarla Mücadele Yöntemleri	81
4.2. Ailede Dışarıdan Kaynaklanan Sorunlarla Mücadele Yöntemleri	94
4.3. Şiddet Karşısında Ailenin Üç Dinamiği	103
4.3.1. Sükûnet	104
4.3.2. Meveddet	107
4.3.3. Rahmet	108
4.4. Boşanma(ma)	110

BEŞİNCİ BÖLÜM

EVLİLİKTE DÂREYN SAADETİ MEFKÛRESİ 115

5.1. Hayat Arkadaşlığı	115
5.2. Birlikte Kulluk	117
5.3. Cennette de Beraberlik ve Sonsuz Mutluluk	118

SON SÖZ 123

KAYNAKÇA 129

DİZİN 133